

Vurdering av dyrkamark på eiendommen gnr./bnr. 46/744 i Malvik kommune.

Bakgrunn

På oppdrag fra Frode Moen har Norsk Landbruksrådgiving SA vurdert kvaliteten på ett fulldyrka areal på eiendommen gnr./bnr. 46/744 i Malvik kommune. Arealet er i NIBIOs gardskart oppgitt til å være 4,9 daa.

Kart: Vurdert areal

Vurderingene baserer seg på befaring som ble gjennomført 04.08.26. Under befaringen ble overflata visuelt vurdert, og jordtype og -tykkelse ble vurdert med boniteringsbor.

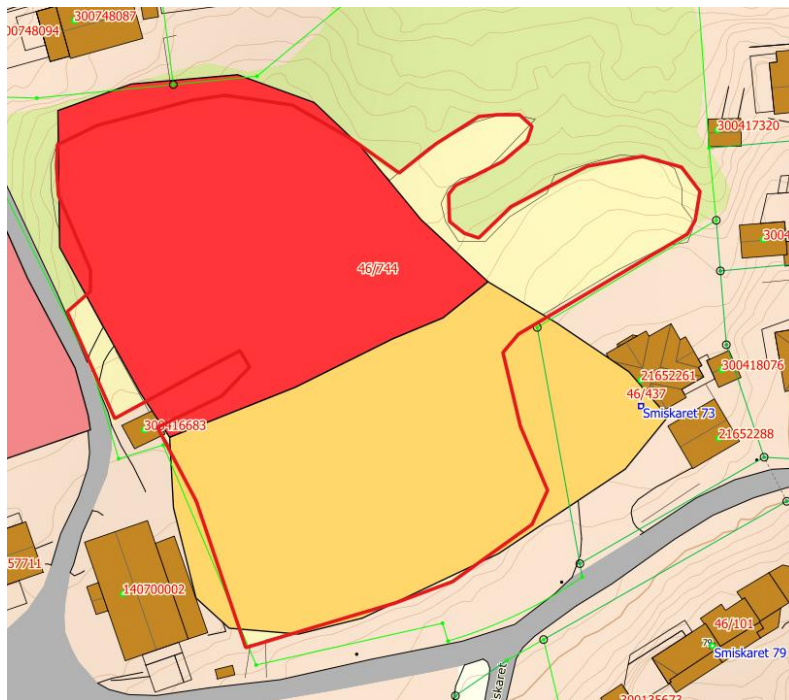
Arealet er vurdert opp mot NIBIOs jordsmonnsklassifikasjon og mot klassifikasjonssystemet AR5.

NIBIOs jordsmonnsklassifikasjon

I følge NIBIOs jordsmonnsklassifikasjon er består arealet av jordtypene Cambisol og Arenosol.

Cambisol er selvdrenert, og ofte tørkesterk jord, med god jordstruktur. Den har sjelden høyt leirinnhold, men kan ha alle teksturer unntatt ren sand. Jordtypen er ofte godt egnet til det fleste jordbruksvekster.

Arenosols består av sand eller svakt siltholdig sand med et grusinnhold som ikke overstiger 40%. Den underliggende sanda går dypere enn 1 m og mangler kriteriene til en Podzol. Det vanligste opphavsmaterialet er sandig løsmasser som strand-, elv-, breelv- eller vindavsetninger. Dette er en selvdrenert jordtype med liten evne til å lagre vann. Med vanning og brukbart klima er jordtypen egnet til tidligproduksjoner.

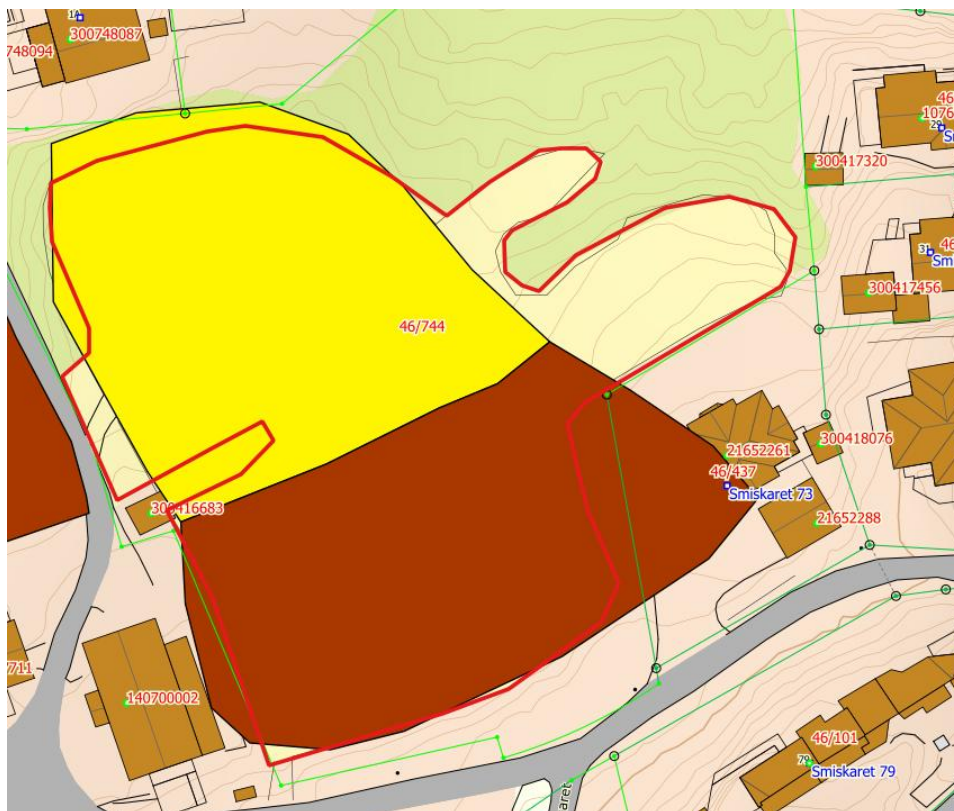

Kart: Gul farge viser Cambisol, mens rød farge viser Arenosol. Kilde: NIBIO

I NIBIOs kartlag Jordressurser er arealet beskrevet til å ha jord med svært gode jordressurser og middels gode jordressurser.

Svært gode jordressurser er jord som er lettdreven: selvdrenert og relativt tørkesterk og krever ikke andre innsatsfaktorer enn gjødsling og kalking.

Middels gode jordressurser er jord som setter større krav til drifta enn de to klassene over. I denne klassen er jord som det er mer krevende å drenere, som har liten jorddybde, er profilert eller omgravid myrjord, eller har høyt innhold av grus og stein.

Kart: Brun farge viser svært gode jordressurser, mens gul farge viser middels gode jordressurser. Kilde: NIBIO

Klassifikasjonssystemet AR5

AR5 klassifikasjonssystem er et verktøy for systematisk kartlegging og klassifisering av arealressursene med vekt på produksjonsgrunnlaget for jord- og skogbruk. Det er vårt nasjonale klassifikasjonssystem for markslag.

Klassifikasjonssystemet beskriver fulldyrka jord som jordbruksareal som er dyrka til vanlig pløyedybde, og kan benyttes til åkervekster eller til eng, og som kan fornyes ved pløying. Fulldyrka jord må ha et tilstrekkelig steinfritt ploglag ned til 30 cm. Jordbruksareal som er grunnlendt, eller som har så mange grunne parti at pløying er vanskelig eller praktisk umulig, blir ikke regnet som fulldyra jord, selv om overflate er jevn, og alle steiner og blokker er rydda bort, og selv om arealet har vært pløyd. Fulldyrka jord skal også kunne grøftes ved behov. Jorddybden bør derfor være minst 80 cm. På selvdrenert jord kan jorddybden være noe mindre. Jordbruksareal der jorddybden varierer slik at bare deler av arealet har jorddybde over 80 cm, klassifiseres normalt som overflatedyrka jord, selv om arealet kan pløyes til vanlig pløyedybde.

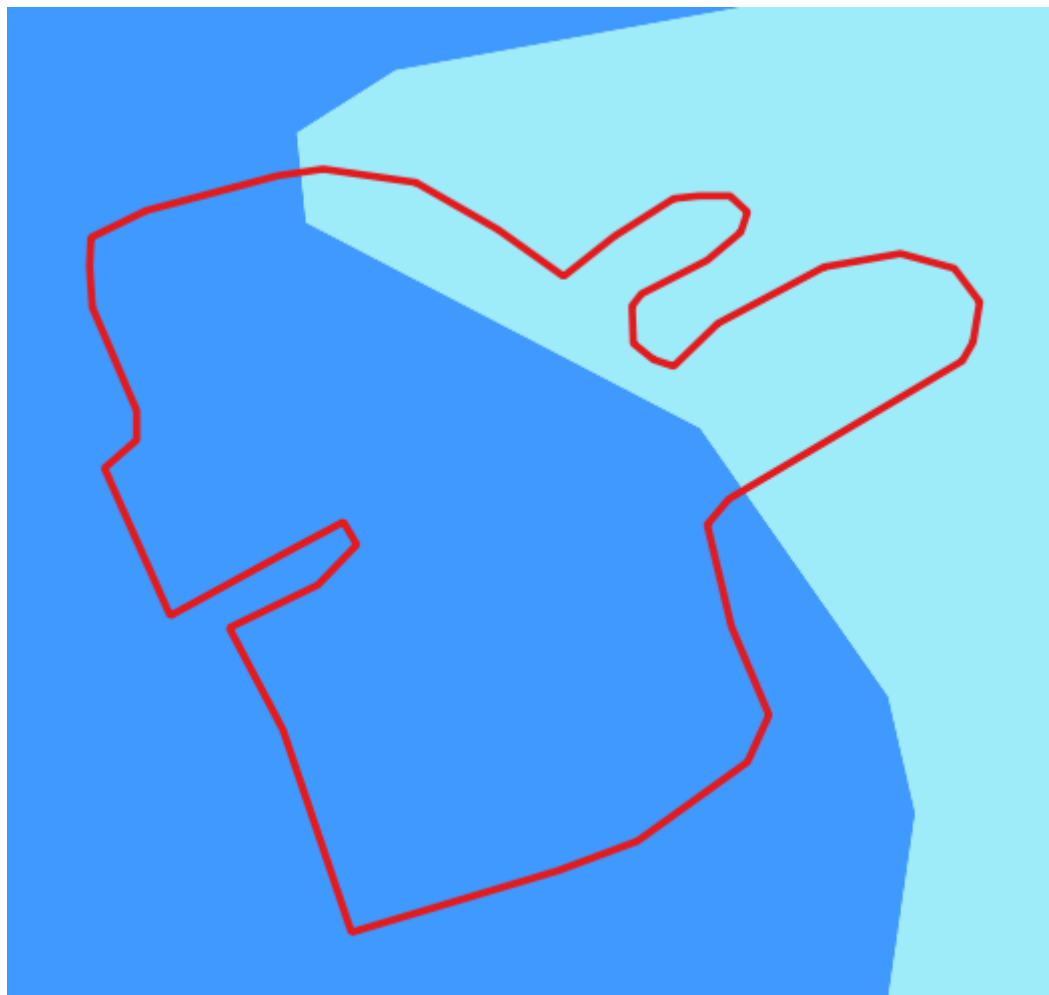
Det vurderte arealet er klassifisert som fulldyrka jord.

Løsmassekart

I løsmassekartene til NGU består arealet av løsmassene marin strandavsetning, sammenhengende dekke og hav-, fjord- og strandavsetning, usammenhengende eller tynt dekke over berggrunnen.

Marin strandavsetning, sammenhengende dekke er sammenhengende avsetning av strandvaskede, marine sedimenter, dannet av bølge- og strømkativitet i strandsonen. Avsetningen danner ofte strandvoller. Materialet er ofte rundet og godt sortert. Kornstørrelsen varierer fra sand til blokk, men sand, grus og stein er vanligst. Strandavsetninger ligger som et forholdsvis tynt dekke over berggrunn eller andre sedimenter.

Hav-, fjord- og strandavsetning, usammenhengende eller tynt dekke over berggrunnen er område med ulike typer marine avsetninger. Tykkelsen på avsetningene er normalt mindre enn 0,5 m, men den kan helt lokalt være noe større. Kornstørrelser angis normalt ikke, men kan være alt fra leir til blokk.

Kart: Løsmassekart fra NGU. Mørk blå farge angir marin strandavsetning, sammenhengende dekke, og lys blå farge angir og hav-, fjord- og strandavsetning, usammenhengende eller tynt dekke over berggrunnen.

Vurderinger av arealet

Under befaringen ble det brukt boniteringsbor til vurdering av jorddybde og jordtype. Det er mye sandjord på arealet, men jorddybden varierer fra 0 cm (berg i dag) til over 1 meter. Størsteparten av arealet har jorddybde under 80 cm.

Kart: Røde prikker viser hvor jordtykkelse ble sjekket. Tallene viser målt jordtykkelse. I nord var det områder hvor berget stakk opp (berg i dag).

Bilde: Boniteringsbor (venstre) og skovelbor (høyre) var med på befaringen. Tykkelse på jordlaget ble vurdert med boniteringsboret.

Bilde: Berg i dag

Konklusjon

Arealet er grunnlend. Helt nord på arealet er berget synlig i jordoverflata, og det er svært grunnlendt, øst og sør på arealet.

På grunn av begrenset jordtykkelse mener vi at både jordsmonnsskartleggingen til NIBIO, og klassifiseringen i AR5 er feil.

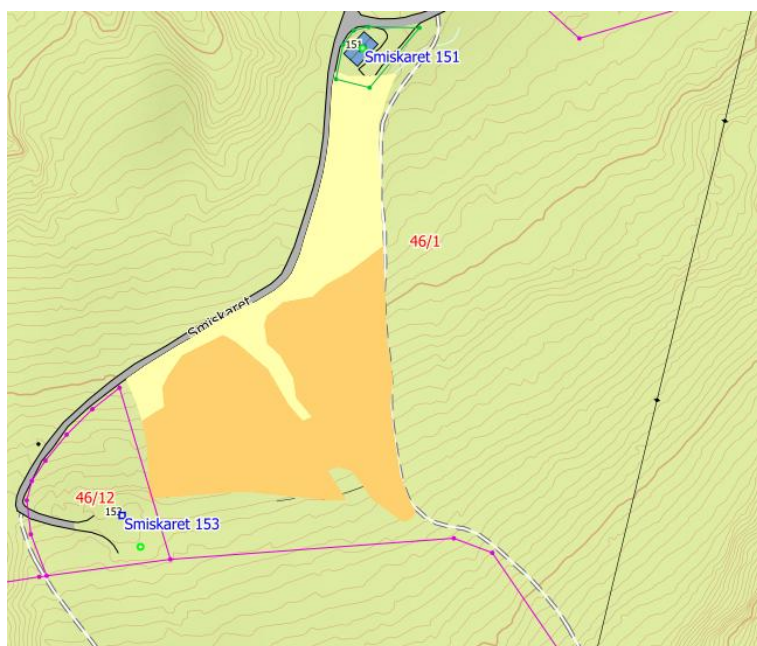
Løsmassekartet til NGU passer bedre med våre observasjoner. Begge løsmassetypene i kartet indikerer liten tykkelse på løsmasselaget.

Vi mener at jorda burde ligge i jordressursklasse 4, dvs. mindre gode jordressurser. Dette er jord som har egenskaper som det er vanskelig å få gjort noe med. Dette kan for eksempel dreie seg om svært liten jorddybde eller myrjord som verken er profilert eller omgravid. I tilfelle to jordtyper er registrert, kan den mindre dominerende jordtypen ha andre egenskaper.

Vi mener også at arealet hører hjemme i kategorien overflatedyrket i klassifikasjonssystemet AR5. Fulldyrka jord krever større jordtykkelse enn det som er på arealet.

Overflatedyrka jord er jordbruksareal som for det meste er rydda og jevna i overflata, slik at maskinell høsting er mulig. Jordlaget er for grunt til å kunne pløyes og dreneres.

Selv om at arealet er grunnlendt og ikke passer inn i definisjonen til fulldyrka jord, så bør matjorda vurderes å flyttes ved en utbygging. Det anbefales at det lages til en matjordplan hvor metode for jordflytting beskrives og aktuelle mottaksareal vurderes. På eiendommen gnr./bnr. 46/1 er det et areal som, trolig kan jordforbedres med tilkjørte masser. Arealet har tung morenejord som trolig er rik på stein, og som kan ha liten jorddybde.

Kart: Areal på eiendommen gnr./bnr. 46/1 med potensial for jordforbedring.

Generelt

Det tas generelt forbehold om uforutsette feil og mangler.

Stjørdal 06.08.26

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Atle Horn". The signature is written in a cursive, slightly stylized font.

Atle Horn
Rådgiver hydroteknikk
Atle.horn@nlr.no
+47 932 61 910